

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt LIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

VIII. Misit idem Gregorius in Angliam Legatum Ottonem Diaconum Cardinalem Tituli sancti Nicolai in carcere Tulliano anno millesimo ducentesimo trigesimo septimo. Cùm verò is multa insolenter ageret & Anglorum animos fiducia legationis exulcerasset, Gregorius, qui jam tum intelligebat quantum invidia Romanæ sedis ex his pessimis Legati facinoribus creabatur, facti pœnitens, eum revocavit. Narrat ista Matthæus Parisius his verbis: *Eodem tempore Dominus Papa & tota Curia Romana audiens totum multum in Anglia fuisse subortos pro alienigenarum multitudine quam Rex inconsultè vocaverat, & pro adventu Legati in Angliam, quem similiter in depauperationem suorum in Angliam attraxerat, multòsque contra ipsum commoveri, sub magna eundem Legatum festinatione revocando, rigorem ejus temperavit.*

Math. Paris. pag. 405. edit. Tigur.

CAPVT LIV.

Synopsis.

I. Romani pontifices interdum, ut caris suis gratificarentur, occasionemque darent opum brevi compendio parandarum, legatione illos sua ornabant. Probat ex Ivone Carnotensi.

II. Probat etiam ex epistola Leodiensium adversus Paschalem II. qui scribunt Legatos à latere Romani Pontificis exeuntes ad ditanda marsupia discurrere.

III. Apertius adversus corruptelam illam declamat sanctus Bernardus, qui salutem populi Legatis viluisse scribit pro auro Hispania. Adnotat Baronius ista scripta esse à sancto Bernardo adversus frequentiam legationum.

IV. Si quid mali suspicari liceret de moribus Innocentij III. prosum esset affirmare non ob aliud eum misisse in Angliam Joannem Ferentinum quam ut ei daret occasionem ditescendi. Quippe is Angliam perlustravit tantum, ac statim abiit cum magna pecunia summa quam vi & auctoritate legationis corrogaverat.

V. Conradus Episcopus Portuensis in Galliam missus ab Honorio III. necesse habuit pignori in sumptus legationis tradere ornamenta sua. Verum spes erat illum ex legatione reportaturum unde solvendo esset illis quibus oppignerata res erant.

VI. Nebulo quidam Legatum apostolica sedis agens in Dania ad divitias ex scelere atque emenita dignitate comparandas, in carcerem conjicitur ab Archiepiscopo Lundenfi.

I. **A**PERTA semel janua divitiarum comparandarum per legationes, Romani Pontifices, ut caris suis gratificarentur, legatione illos sua ornabant, sicque instructos ad provincias mittebant opulentas & ad obsequium inclinatas. Quo fiebat ut qui pauperes & inopes accedebant ad provincias, repente divites facti, eas statim deponerent; adeo ut non ob aliud venisse viderentur, ut innuit Ivo Carnotensis, quam ut provinciam raptarent sub umbra legationis.

Hæc sunt ejus verba ad Paschalem secundum Summum Pontificem: *Cùm enim à latere vestro mittitis ad nos Cardinales vestros tanquam filios uterinos, quia in transitu apud nos sunt, non tantum non possunt curanda curare, sed nec curanda prospicere. Inde est quòd multi prepositorum facta gladio linguæ ferire cupientes, dicant sedem apostolicam non subditorum querere sanitatem, sed suam aut lateralium suorum querere commoditatem.*

II. Vulgatissimam per ea tempora fuisse querelam illam colligitur ex epistola Leodiensium adversus Paschalem secundum, à quo fuerant excommunicati. Scribentes ergo apologiam, reddentisque fidei suæ rationem, ita de Legatis scribunt: *Illos verò Legatos à latere Romani Episcopi exeuntes, & ad ditanda marsupia discurrentes, omnino refutamus, sicut temporibus Zozimi, Celestini, Bonifacij, Concilia Africana probaverunt.*

III. Apertius adversus illam corruptelam declamat sanctus Bernardus ad Eugenium III. scribens, satis innuens Legatos apostolicæ sedis ad ditanda tantum marsupia discurrere, neque ullo in loco diù consistere nisi quanto tempore opus est ad colligendas pecunias. *Vestri, inquit, qui terram austram sæpe visitant, ecce hi sciunt, & possunt dicere tibi. Eunt & redeunt per medium illorum, aut transeunt secus. Sed quid boni adhuc cum illis egerint, necdum audivimus. Et forsitan audissemus, nisi pro auro Hispania salus populi viluisset. Rectè autem adnotat illustrissimus Cardinalis Baronius sanctum Bernardum heic deplorare frequentes legationes, quæ sine fructu erant, & lucri tantummodo causa suscepræ.*

IV. Scio Innocentium III. nihil pro sua prudentia egisse unde colligi posset apertus bonæ disciplinæ contemptus, cunctaque quæ ab eo acta sunt ordinata fuisse, saltem in speciem, secundum regulas antiqui juris. Deinde magnitudo animi istius Pontificis non sinit ut quicquam fordium ab illo patrarì potuisse suspicemur. Quòd nisi notæ essent ingentes hominis virtutes, facile cuivis esset suspicari non ob aliud eum misisse in Angliam Joannem Ferentinum quam ut occasionem ei daret opum brevi compendio parandarum. Nam ille non aliter provinciam lustravit quam solent prædones & raptores, nihil omittens ut brevi ad maximas opes venire posset, dein citò abiit cum amplissima præda, parum aut nihil sollicitus de statu Ecclesiarum Britannicarum. Quippe Angliam tantum perlustravit, ut ait Matthæus Parisius, non visitavit, non correxit, non emendavit; sed, quod erat præcipuum in ea legatione, *magnam pecuniam summam con-*

gessit, & sarcinulis cum magna cautela dispositis & prudenter commendatis, festinus viator ad mare perveniens, Angliam à tergo salutavit.

V. Anno MCCXX. Honorius III. Legatum in Galliam adversus Albigenfes misit Conradum Episcopum Portuensem, qui Cisterciensis Abbas fuerat, virum certè sanctissimum, sed pauperem, & cui ea auctoritas oneri esse poterat ob eam causam. Sed Pontifex putabat haud dubiè se satis illi divitiarum dedisse cum auctoritate Legati. industriam suam exereret. Itaque ingressus provinciam Narbonensem, necesse habuit pecuniam mutuari in sumptus legationis, adeoque ornamenta varia in pignus tradere. Testatur illud ipse Conradus in epistolis tum scriptis ad Capitulum Narbonensè, quas heic nunc primùm edimus ex archivo ejusdem Ecclesiæ.

Conradus miseratione divina Portuensis & sanctæ Ruffinæ Episcopus, apostolicæ sedis Legatus, universitati & singulis Capituli Narbonensis dilectissimis sibi in Christo, salutem in Christo Iesu. Fatemur quia ad multa vobis tenemur anteriora, & eò specialius quòd veri crucifixi imitatores adhaesistis fixius crucifixo. Tenemur etiam vobis in centum quinquaginta libris Melgoriensibus; pro quibus volumus & mandamus vobis quatinus corone & aliis apud vos à nobis depositis tanquam pignori incumbatis, donec satisfecerimus vobis de pecunia memorata, honori autem & utilitati vestrum omnium & singulorum secundum Deum nos inveneritis paratos. Datum Trevis XVIII. Kal. Septembris.

Conradus miseratione divina Portuensis & sanctæ Ruffinæ Episcopus, apostolicæ sedis Legatus, venerabilibus viris & dilectis sibi in Christo Capitulo Narbonensè salutem in Christo Iesu. Mandamus vobis quatenus pro tribus millibus solidorum Melgoriensium, in quibus vobis tenemur, in pignore teneatis coronam auream & cruces & alium thesaurum quem nos vobis meminimus commisisse, donec vobis ad plenum satisfecerimus de eisdem. Datum Cabilone anno Domini millesimo ducentesimo vigesimo, tertio Kal. Septembris.

VI. Claudamus caput istud magno exemplo, falso quidem, sed ex quo colligi potest maximam animis mortalium infixam fuisse reverentiam erga Legatos apostolicæ sedis, persuasos autem fuisse ævi illius homines pecunias maximas iis deberi qui legatione Romana ornati erant, quicumque tandem illi essent, licere porrò Pontificibus Legatos mittere absque causâ, tantùm ut magnam auri argentique vim congererent. Alioqui non tolerassent hominem inutilem, & qui sanguinem humanum crudeliter exurgeret. Rem gestam narrat Odericus Raynaldus his omnino verbis: *Projecta adeo cu-*

iusdam impostoris fuerat audacia ut Episcopi ac Legati apostolici personam indueret ad divitias ex scelere atque ementita dignitate comparandas; cumque vinculis mancipatus fuisset, Lundenfis Archiepiscopus, qui apostolicæ legationis munere fangebatur, ea de re Pontificem consuluit; qui omnia pseudoepiscopi gesta rescindi decrevit, illumque perpetuæ custodiæ tradidit doloris pane, ut ait, & angustis aqua sustentari iussit. Extat illa Innocentij III. epistola in libro xvi. Regestorum ejus, epist. x. Consuevisse interdum nonnullos se pro Legatis Romani Pontificis gerere, haud dubiè ut pecuniam raperent, patet etiam ex Petro Cellensi lib. 1 v. epist. 1 v.

Odor. Reynal, ed. an. 1213. 4. 10.

CAPVT LV.

Synopsis.

I. Ex his qua huc usque dicta sunt de avaritia ac turpitudine quorundam Legatorum præjudicandum non est adversus omne Legatorum genus. Non enim adeo steriles fuerunt avaræ quin plurima bona exempla protulerint.

II. Legatorum sanè animi patebant ut plurimum muneribus. Itaque statim ac adveniebant in provinciam, muneribus honestabantur à provincialibus. Effusio Anglorum in Ottonem Legatum. Sed is tamen munera sibi oblata magna ex parte respuit contra consuetudinem Romanorum.

III. Nimirum hic est lapis scandali in quem impingere solebant Legati. Episcopi Gallicani in palatio Vernensi congregati, ac si Legatorum à latere nomen fatale esset, Karolum Calvum orant ut Legatis quos à latere suo mitteret in provincias prohiberet ne munerum acceptores essent. Gladius conditur ubi aurum suscipitur, ex Cassiodoro.

IV. Itaque magnam haud dubiè laudem merebantur Legati qui munera repellabant. Evre viri ea fortitudine pradii. Arsenius Episcopus Hortensis excussit manus suas ab omni munere, ut tradit Adventius Episcopus Metensis.

V. Petrus Damiani Mediolanum missus à Nicolao II. indignationem cleri in se concitavit quia primum locum in synodo tenuit super Archiepiscopum Mediolanensem & Episcopum Lucensem. Per eas tempestates Ecclesia Mediolanensis contendebat se esse liberam, adeoque non debere Romanis legibus subjacere.

VI. Is exemplo suo docuit Legatos non debere accipere munera. Ministrorum Romana Ecclesia motum erat nihil prorsus accipere ab his quorum negotium pendebat, non tamen omnium, sed illorum duntaxat qui meliusculè se ab aviditate custodiebant.

VII. Cono Prænestinus Episcopus ab Hildeberto laudatur quòd integer esset inter munera. Admonet deinde illum ut in proposito perseveret, neque se muneribus præstet obnoxium.

VIII. Sanctus Bernardus summis laudibus effert Gaufridum Episcopum Carnotensem, qui omne munus cum summa animi fortitudine respiciens, legationem Aquitania propriis sumptibus strenuè administravit per plures annos. Poculenta tamen & esculenta suscepisse, sed hoc cum summa frugalitate, docet Joannes Saresburiensis.